

Bruxelles, 9. prosinca 2021.
(OR. en)

14808/21

ENFOPOL 501
IXIM 286
JAI 1388

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	9. prosinca 2021.
Za:	Delegacije

Br. preth. dok.:	13996/21 + COR 1
Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju prekogranične policijske suradnje u području nestalih osoba
	– <i>Zaključci Vijeća</i> (9. prosinca 2021.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju prekogranične policijske suradnje u području nestalih osoba koje je Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo na 3837. sastanku održanom 9. prosinca 2021.

**Zaključci Vijeća o jačanju prekogranične policijske suradnje u području
nestalih osoba**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. PREPOZNAJUĆI da je jedan od ključnih ciljeva Europske unije osigurati visoku razinu sigurnosti za svoje građane i građanke u području slobode, sigurnosti i pravde promicanjem jačanja policijske suradnje kako je utvrđeno u **glavi V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije**.
2. UZIMAJUĆI U OBZIR obnovljenu strategiju unutarnje sigurnosti (2015. – 2020.)¹ i njezina postignuća te POZDRAVLJAJUĆI komunikaciju Komisije o **strategiji EU-a za sigurnosnu uniju**², u kojoj se utvrđuju posebna djelovanja za potpuno rješavanje strateških prioriteta u digitalnom i fizičkom svijetu, kao i u unutarnjoj i vanjskoj dimenziji za razdoblje 2021. – 2025.
3. NAGLAŠAVAJUĆI da je cilj **Zaključaka Vijeća o unutarnjoj sigurnosti i europskom policijskom partnerstvu**³ ojačati funkcioniranje područja slobode, sigurnosti i pravde te uspostaviti učinkovito europsko partnerstvo za unutarnju sigurnost. Potrebno je stalno poboljšavati upravljanje informacijama i optimizirati upotrebu postojećih instrumenata i sporazuma za razmjenu informacija te ostvariti određene ključne etape za djelotvorno europsko partnerstvo za unutarnju sigurnost (2020. – 2025.) na sljedeće načine:
 - dosljednom primjenom instrumenata za upozorenja o kaznenim djelima na razini EU-a , npr. putem Schengenskog informacijskog sustava za upozorenja o osobama ili predmetima, kao standardna praksa,

¹ 15670/14

² 10010/20

³ 13083/20

- osiguravanjem toga da su i postojeći okviri za razmjenu informacija (kao što je okvir iz Prüma⁴) ažurirani kako bi informacijska struktura EU-a bila još usklađenija s načelom dostupnosti.

⁴ Odluka Vijeća 2008/615/PUP i Odluka Vijeća 2008/616/PUP

4. PODSJEĆAJUĆI na rasprave Radne skupine za schengenska pitanja (SIS/SIRENE) koja je razmotrila načine na koje se države članice međusobno obavješćuju o nestalim osobama⁵.
5. PONOVRNO ISTIČUĆI da će tijekom 2022. na snagu stupiti ažurirana pravna osnova za funkcioniranje Schengenskog informacijskog sustava (**preinaka uredaba o SIS-u**)⁶, kojom će se ojačati postojeća pravila, poboljšati sustav, osigurati dodatni podaci u vezi s upozorenjem i uvesti nekoliko novih vrsta upozorenja. Ažuriranim pravilima omogućuje se, među ostalim, unošenje preventivnih upozorenja o djeci za koju postoji rizik da će ih oteti roditelji te o djeci ili ranjivim osobama koje treba spriječiti da putuju radi vlastite zaštite.
6. ISTIČUĆI da je potrebno nadograditi postojeće sustave za razmjenu informacija i podataka u području unutarnje sigurnosti i, nakon što je Europska komisija najavila **ažuriranje⁷ pravnog okvira iz Prüma⁸**, ispitati može li se on upotrijebiti za učinkovitiju razmjenu informacija o nestalim osobama i neidentificiranim tijelima.
7. POZIVAJUĆI na uporabu svih raspoloživih sredstava i resursa u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se utvrdio identitet neidentificiranih tijela, bez obzira na uzrok i način smrti. Svatko ima pravo na ime koje jamči identitet, zaštitu osobnosti i dostojanstva. Nitko ne smije biti pokopan bez imena.
8. NAGLAŠAVAJUĆI važnost zajedničkih policijskih patrola, jedinica i ureda, zajedničkih operativnih centara i zajedničkih istraga jer one učinkovito doprinose održavanju javnog reda te sprečavanju i suzbijanju kriminala, kao i osiguravanju javne sigurnosti, kako je već predviđeno u pravnom okviru iz Prüma, čiji će dio o operativnoj suradnji biti ažuriran. Prekogranična policijska suradnja na operativnoj razini u obliku zajedničkih akcija prepoznata je kao vrlo učinkovita metoda za traženje nestalih osoba, posebno ranjivih osoba.

⁵ 9017/16

⁶ Uredbe (EU) 2018/1860, 2018/1861 i 2018/1862

⁷ Skupni dokument – plan evaluacije / početna procjena učinka, ref. Ares(2020)4214748 – 11/08/2020

⁸ Odluka Vijeća 2008/615/PUP i Odluka Vijeća 2008/616/PUP

9. ISTIČUĆI komunikaciju Komisije o **strategiji EU-a o pravima djeteta**⁹ u kojoj se nestala djeca tretiraju kao posebno ranjiva i u kojoj se podsjeća na važnost europskog pozivnog centra za nestalu djecu 116 000.
10. ISTIČUĆI komunikaciju Komisije o strategiji EU-a za suzbijanje trgovine ljudima¹⁰, u kojoj je navedeno da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti djeci žrtvama i djeci koja su izložena riziku od trgovanja ljudima, uz sustavno prijavljivanje i upozorenja o nestaloj djeci radi rane identifikacije, postupke upućivanja koji su prilagođeni djeci žrtvama, brzo imenovanje skrbnika i djelotvornu besplatnu pravnu pomoć.
11. PRIMAJUĆI NA ZNANJE definiciju nestale osobe u skladu s preporukama Odbora ministara Vijeća Europe¹¹ i nacionalnim propisima kao okvirom za definiranje nestalih osoba.
12. PREPOZNAJUĆI važnu ulogu **Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol)** kao središta za razmjenu informacija među tijelima za izvršavanje zakonodavstva u državama članicama te njezinu ulogu u podupiranju i koordiniranju suradnje u prekograničnom policijskom radu.
13. UVAŽAVAJUĆI ulogu **Agencije Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL)** u razvoju, provedbi, koordinaciji i podupiranju osposobljavanja službenika za izvršavanje zakonodavstva u Uniji.

⁹ 7453/21

¹⁰ COM(2021) 171 final

¹¹ Vijeće Europe, Preporuka CM/Rec (2009)12, koju je donio Odbor ministara 9. prosinca 2009.: Vijeće Europe kaže da je nestala osoba fizička osoba čije je postojanje postalo neizvjesno jer je nestala bez traga i nema znakova da je živa.

14. NAGLAŠAVAJUĆI rad **Međunarodne organizacije kriminalističke policije (INTERPOL)** kao globalne platforme za razmjenu informacija i platforme za policijsku suradnju s trećim zemljama te PREPOZNAJUĆI njezinu važnu ulogu, njezine alate i usluge u pogledu poboljšanja istraga o nestalim osobama s globalnom dimenzijom.
15. PREPOZNAJUĆI rad **jedinstvenih kontaktnih točaka** kao „središnjih mjesta” za međunarodnu suradnju u području izvršavanja zakonodavstva koja obuhvaća najsveobuhvatniju nacionalnu nadležnost i koja može rješavati cijeli niz mogućih zahtjeva povezanih s prekograničnom suradnjom u području izvršavanja zakonodavstva, uključujući slučajeve nestalih osoba, i PRIMAJUĆI NA ZNANJE rad **centara za policijsku i carinsku suradnju** kao važnih institucija s različitim funkcijama i zadaćama u području unutarnje sigurnosti i izvršavanja zakonodavstva koje predstavljaju vrijedan lokalni alat za brzu izravnu prekograničnu suradnju u slučajevima nestalih osoba.
16. UZIMAJUĆI U OBZIR rasprave u **Radnoj skupini Vijeća za izvršavanje zakonodavstva i zaključke njezine Mreže policijskih stručnjaka za nestale osobe** da u Europskoj uniji svake godine nestane više od 300 000 osoba (prema podacima za 2019.), od kojih su više od 100 000 djeca i adolescenti. Prema podacima 18 zemalja u svojim evidencijama još uvijek ima oko 40 000 neriješenih slučajeva nestalih osoba. Isto tako, prema podacima 15 zemalja, u Europskoj uniji postoji i najmanje 15 000 slučajeva neidentificiranih tijela.
17. PODRŽAVAJUĆI i POTIČUĆI rasprave u Mreži policijskih stručnjaka za nestale osobe o potrebi za razvojem pristupa kojima se omogućuje brže i učinkovitije djelovanje nadležnih tijela.
18. NAGLAŠAVAJUĆI da su neka nestala djeca također žrtve seksualnog zlostavljanja iako se velika većina seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece odvija u djetetovom krugu osoba od povjerenja. Zbog toga su djeca sve ranjivija. Potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se bolje razumjele i uzele u obzir njihove specifične potrebe u obradi takvih slučajeva.

VIJEĆE:

19. NAGLAŠAVA važnost uspješne provedbe ažurirane pravne osnove za funkcioniranje Schengenskog informacijskog sustava (preinaka uredaba o SIS-u) u području nestalih osoba i ranjivih osoba izloženih riziku te POZIVA države članice, agencije EU-a i sve druge relevantne dionike da je provedu u skladu s rokovima.

ODNOSI SE NA DRŽAVE ČLANICE:

20. SAVJETUJE državama članicama, koje to još nisu učinile, da, prema potrebi i uzimajući u obzir nacionalne resurse i organizacijske strukture, razmotre uspostavu središnje operativne jedinice za nestale osobe, na nacionalnoj razini u kojoj će biti zaposleni službenici za izvršavanje zakonodavstva i koja će imati pristup jedinstvenoj nacionalnoj bazi podataka o nestalim osobama i neidentificiranim ljudskim posmrtnim ostacima i dijelovima tijela.
21. SAVJETUJE državama članicama da podrže učinkovito funkcioniranje jedinstvenih kontaktnih točaka (ističući ulogu ureda SIRENE) i/ili centara za policijsku i carinsku suradnju pri izvršavanju njihovih zadaća i dužnosti, uključujući slučajeve nestalih osoba.
22. POZIVA aktere EMPACT-a da, posebno u području trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja djece, po potrebi uključe Mrežu policijskih stručnjaka za nestale osobe u izradu i provedbu posebnih mjera koje su u njezinoj nadležnosti.
23. POTIČE države članice da se koriste svim dostupnim alatima i uslugama INTERPOL-a, kao što je globalno policijsko upozorenje za nestale osobe (žuta objava), kako bi se učinkovito istražili slučajevi nestalih osoba s globalnom dimenzijom.

ODNOSI SE NA KOMISIJU:

24. TRAŽI od Komisije da pri izradi novog zakonodavstva u području nestalih osoba dodatno uzme u obzir prijedloge Mreže policijskih stručnjaka za nestale osobe. Izrada novih zakonodavnih akata temelji se na dobro pripremljenim procjenama učinka.
25. POZIVA Komisiju da razmotri izradu zajedničkog europskog okvira za suradnju u pogledu nestanka osoba (čak i ako je dobrovoljno) ako su takvi nestanci zabrinjavajuće prirode.
26. POZIVA Komisiju da preispita mogućnost da se projekti namijenjeni jačanju suradnje među tijelima za izvršavanje zakonodavstva koja istražuju sumnjive nestanke i/ili slučajeve nestalih osoba (uključujući neriješene slučajeve) te suradnje među tijelima nadležnima za donošenje odluka namijenjenih zaštiti djece ili ranjivih osoba izloženih riziku (npr. odvođenje, otmice, trgovanje ljudima itd.) financiraju iz fondova EU-a.

ODNOSI SE NA MREŽU POLICIJSKIH STRUČNJAKA ZA NESTALE OSOBE:

27. POZIVA Mrežu policijskih stručnjaka za nestale osobe da nastavi ulagati napore u poboljšanje suradnje nadležnih službi država članica, zemalja pridruženih Schengenu i trećih zemalja (s naglaskom na zapadnom Balkanu), relevantnih službi EU-a i globalnih institucija. Mreža policijskih stručnjaka za nestale osobe trebala bi također razmotriti suradnju s ostalim trećim zemljama (kao što su sjevernoafričke zemlje).

28. PRIMA NA ZNANJE planove Mreže policijskih stručnjaka za nestale osobe da uspostavi statut, koji će predstavljati jasan i precizan okvir, kako bi se omogućila učinkovita suradnja u skladu s pravnim obvezama (uključujući zaštitu podataka) između nadležnih službi i javnih tijela koja mogu pomoći da se nestale osobe pronađu brzo i učinkovito. Tijela za izvršavanje zakonodavstva trebala bi zadržati vodeću ulogu te mogu tražiti potporu privatnih dionika ili nevladinih organizacija.
29. POZIVA Mrežu policijskih stručnjaka za nestale osobe da dodatno raspravi i razmotri mogućnost stvaranja europske internetske platforme namijenjene širenju prijava nestalih osoba koje dostavljaju policijske službe. Ta vrsta platforme mora osigurati da se ne udvostručuje uporaba postojećih kanala za razmjenu informacija, kao što su Schengenski informacijski sustav, okvir iz Prüma i Interpol, da se ne unose operativni podaci i da se poštuju mjere zaštite podataka.
30. POZIVA Mrežu policijskih stručnjaka za nestale osobe na raspravu o izradi europskog vodiča dobre prakse u kojem se navode sve relevantne nacionalne inicijative u području nestalih osoba.

ODNOSI SE NA EUROPOL:

31. POZIVA Europol da nastavi podupirati istrage o nestalim osobama čiji je nestanak posljedica kaznenog djela koje je u njegovoj nadležnosti te ga POZIVA da nastavi podupirati Mrežu policijskih stručnjaka za nestale osobe koristeći se Europolovom platformom za stručnjake (EPE).

ODNOSI SE NA CEPOL:

32. POZIVA CEPOL da razmotri da u svoj postojeći portfelj aktivnosti, kad god je to moguće i relevantno, uključi pitanje slučajeva nestalih osoba koji su posljedica kaznenog djela. Ta bi se zadaća trebala ispuniti u okviru doprinosa EU-a CEPOL-u te u bliskoj suradnji s Mrežom policijskih stručnjaka za nestale osobe i drugim relevantnim dionicima u tom posebnom području kaznenih djela.